EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 07 27
COM(2026) 396 final

2026/0221 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir PAVB EPS valstybių ekonominės partnerystės susitarimą įsteigtame Prekybos ir vystymosi komitete, dėl asmenų, pageidaujančių ir galinčių būti arbitrais, sąrašo pakeitimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su pozicija, kurios Sąjunga turi laikytis ES ir PAVB prekybos ir vystymosi komitete dėl asmenų, pageidaujančių ir galinčių būti arbitrais sprendžiant valstybių tarpusavio ginčus, sąrašo pakeitimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. ES ir PAVB ekonominės partnerystės susitarimas

Europos Sąjungos ir šešių Pietų Afrikos vystymosi bendrijos (PAVB) šalių – Botsvanos, Esvatinio, Lesoto, Mozambiko, Namibijos ir Pietų Afrikos – ekonominės partnerystės susitarimas (toliau – Susitarimas) nuo 2016 m. spalio 10 d. laikinai taikomas visoms Susitarimo Šalims, išskyrus Mozambiką. Mozambikas ir Europos Sąjunga Susitarimą laikinai taiko nuo 2018 m. vasario 4 d.[1]

2.2. Prekybos ir vystymosi komitetas

Pagal Susitarimo 103 straipsnį įsteigtą Prekybos ir vystymosi komitetą sudaro Šalių atstovai. Pagal 103 straipsnio 7 dalį prekybos ir su prekyba susijusiems klausimams spręsti Prekybos ir vystymosi komitetas posėdžiauja specialios sudėties. Susitarimo 103 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad sprendimus Prekybos ir vystymosi komitetas priima Šalių sutarimu, tinkamai atsižvelgiant į atitinkamų jų vidaus procedūrų užbaigimą.

2.3. Numatomas Prekybos ir vystymosi komiteto aktas

Numatoma, kad 2026 m. Prekybos ir vystymosi komitetas posėdžiaus Briuselyje ir priims sprendimą dėl 21 asmens, pageidaujančių ir galinčių būti arbitrais, sąrašo pakeitimo pagal Susitarimo 94 straipsnį (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslas – užtikrinti, kad būtų išlaikytas minimalus galimų arbitrų skaičius.

Asmenų, pageidaujančių ir galinčių būti arbitrais, sąrašą sudaro trys dalys: po vieną kiekvienos Šalies sąrašą, į kurį įtraukti aštuoni asmenys, galintys būti arbitrais, ir vienas sąrašas, į kurį įtraukti penki asmenys, kurie nėra nė vienos Šalies piliečiai ir galėtų būti arbitrų kolegijos pirmininkai, atitinkantys Susitarimo 94 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.

Numatomu aktu nekeičiamas Susitarimo tekstas ir nereikalaujama, kad valstybės narės imtųsi įgyvendinimo veiksmų. Kadangi numatomas aktas susijęs tik su Susitarimo III dalyje nustatyto ginčų sprendimo mechanizmo, kurį turi įgyvendinti Komisija, vidaus veikimu, tikslinga priimti numatomą aktą anglų kalba. Kiekvienos Šalies vidaus sprendimų priėmimo procesui ir visuomenei informuoti gali būti pateikiami vertimai.

Vadovaujantis Susitarimo 103 straipsnio 6 dalimi ir 94 straipsnio 1 dalimi, numatomas aktas Šalims taps privalomas. Jis įsigalios jo priėmimo dieną.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, turėtų būti pritarti numatomo akto priėmimui. Pozicija turėtų būti grindžiama Prekybos ir vystymosi komiteto sprendimo projektu, pridedamu prie šio pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo.

[1] Pranešimas dėl laikino taikymo, 2018 2 10, EUR-Lex - 22018X0210(01) - LT - EUR-Lex.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

4.1.2. Teisinio pagrindo taikymas aptariamuoju atveju

Prekybos ir vystymosi komitetas yra tarptautiniu susitarimu įsteigtas organas.

Aktas, kurį turi priimti Prekybos ir vystymosi komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę, vadovaujantis Susitarimo 103 straipsniu.

Numatomu aktu susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio.

4.2.2. Teisinio pagrindo taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendros prekybos politikos įgyvendinimu įgyvendinant tarptautinį susitarimą.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Skaidrumo sumetimais Komisija numatomą Prekybos ir vystymosi komiteto aktą po to, kai jis bus priimtas, paskelbs *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Kadangi pagal teisės aktus numatomo akto skelbti nereikalaujama, toks paskelbimas turi būti numatytas teisės akte.

2026/0221 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir PAVB EPS valstybių ekonominės partnerystės susitarimą įsteigtame Prekybos ir vystymosi komitete, dėl asmenų, pageidaujančių ir galinčių būti arbitrais, sąrašo pakeitimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2016 m. birželio 1 d. Sąjunga Tarybos sprendimu (ES) 2016/1623[2] sudarė Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir PAVB EPS valstybių ekonominės partnerystės susitarimą, kuris nuo 2016 m. spalio 10 d. laikinai taikomas visoms Susitarimo Šalims, išskyrus Mozambiką. Mozambikas ir Europos Sąjunga Susitarimą laikinai taiko nuo 2018 m. vasario 4 d.[3];

(2) pagal Susitarimo 94 straipsnio 1 dalį Prekybos ir vystymosi komitetas sudaro 21 asmens, pageidaujančių ir galinčių būti arbitrais, sąrašą;

(3) siekiant užtikrinti tinkamą Susitarimo III dalyje nustatytos ginčų sprendimo sistemos veikimą, Prekybos ir vystymosi komitetas turėtų pakeisti asmenų, pageidaujančių ir galinčių būti arbitrais, sąrašą;

(4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Prekybos ir vystymosi komitete, nes sprendimas bus privalomas Sąjungai;

(5) siekiant užtikrinti skaidrumą, pageidautina paskelbti galutinai priimtą Prekybos ir vystymosi komiteto sprendimą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Prekybos ir vystymosi komitete, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Prekybos ir vystymosi komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Priimtas Prekybos ir vystymosi komiteto sprendimas paskelbiamas.

---

[2] OL L 250, 2016 9 16, p. 1–2.

[3] OL L 38, 2018 2 10, p. 1–1.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė